

عفو بین الملل

دستگیری صدها تن در سرکوب شدید عرب‌های اهوازی در ایران

۱۱ آبان ۱۳۹۷

عفو بین الملل با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که در هفته‌های اخیر مقامات ایران با دستگیری صدها تن در استان خوزستان در جنوب ایران، دست به سرکوب گسترده اقلیت عرب اهوازی زده‌اند.

این موج گسترده بازداشت‌ها از پس از حمله مرگبار مسلحانه ماه گذشته به یک رژه نظامی در اهواز آغاز شده است که در آن ۲۴ نفر، از جمله تماشاگران، کشته و بیش از ۶۰ نفر زخمی شدند.

فلیپ لوتر، مدیر تحقیقات عفو بین الملل در بخش خاورمیانه و شمال آفریقا گفت: «ابعاد دستگیری‌ها در هفته‌های اخیر به شدت نگران کننده است. زمان بندی این بازداشت‌ها نشان می‌دهد که مقامات ایرانی حمله اهواز را دستاویزی قرار داده‌اند تا اعضای اقلیت عرب اهوازی، از جمله فعالان مدنی و سیاسی، را مورد حمله قرار دهند تا هرگونه مخالفتی در استان خوزستان را در هم بشکنند.»

وی در ادامه افزود: «تمام افرادی که متهم به نقش داشتن در این حمله وحشتناک هستند باید با انجام محاکمه عادلانه به پیشگاه عدالت آورده شوند، اما تحقق عدالت در حق قربانیان از راه بازداشت‌های خودسرانه به دست نمی‌آید.»

تا این لحظه عفو بین الملل اسامی ۱۷۸ تن از دستگیرشدگان را از طریق فعالان عرب اهوازی خارج از ایران به دست آورده است. با این وجود تعداد واقعی دستگیرشدگان ممکن است از این هم بیشتر باشد، تاجایی که تعدادی از فعالان خارج از کشور از دستگیری نزدیک به ۶۰۰ نفر خبر می‌دهند. گزارش‌ها همچنین حاکی از آن است که دستگیری‌ها تقریباً به صورت روزانه ادامه دارند.

فعالان سیاسی و فعالان حقوق اقلیت‌ها از جمله دستگیرشدگان هستند. دامنه دستگیری‌ها شهرهای کوچک و بزرگ و روستاهای استان خوزستان از جمله اهواز، حمیدیه، خرمشهر (که در میان عرب‌های اهوازی به نام محمره شناخته می‌شود) و شوش را در بر گرفته است.

این دستگیری‌های گسترده بر سر جامعه عرب اهوازی، که پیش از این نیز در ایران با تبعیض و آزار مواجه بوده‌اند، سایه رعب و وحشت انداخته است.

فلیپ لوتر گفت: «کارنامه اسفناک ایران در زمینه آزار و تبعیض علیه اقلیت عرب اهوازی این نگرانی را به وجود می‌آورد که این دستگیری‌ها غیرقانونی و خودسرانه هستند و با انگیزه‌های سیاسی انجام می‌شوند. عفو بین الملل خواهان آن است که مقامات ایرانی همه افرادی را که تنها به دلیل استفاده مسالمت‌آمیز از حقوق خود در زمینه آزادی بیان، تشکل و تجمعات مسالمت‌آمیز و یا بر اساس هویت اتنیکی خود بازداشت شده‌اند، فوراً و بدون قید و شرط آزاد کنند.»

بر اساس اطلاعاتی که عفو بین‌الملل دریافت کرده است، این بازداشت‌ها توسط ماموران وزارت اطلاعات و با همراهی نیروهای انتظامی و یا پلیس ضد شورش انجام گرفته است. به بازداشت‌شدگان حکم بازداشت ارائه نشده و آنها از دلایل بازداشت خود مطلع نشده‌اند. بیشتر بازداشت‌شدگان در شرایطی نگهداری می‌شوند که امکان دسترسی به جهان خارج، وکلا و یا خانواده‌هایشان را ندارند. این شرایط، که می‌تواند مصداق جرم ناپدید کردن قهری باشد، بازداشت‌شدگان را در معرض خطر شکنجه و سایر رفتارهای بی‌رحمانه قرار داده است.

با وجود ادعاهای استاندار خوزستان، غلامرضا شریعتی، مبنی بر عدم حضور فعالان مدنی در میان دستگیرشدگان، اطلاعات موثقی به دست عفو بین‌الملل رسیده است که دانشجویان، نویسندگان، فعالان سیاسی و فعالان حقوق اقلیت‌ها در میان افرادی بوده‌اند که در خانه و محل کار خود و یا در خیابان بازداشت شده‌اند.

فعال مدنی **صهبا (لمیاء) حمادی** یکی از دستگیرشدگان است. او که در حال حاضر باردار است، در چهارده مهر ماه در خانه خود در شهر سوسنگرد (که در میان عرب‌های اهوازی با نام خفاجیه شناخته می‌شود) یکی از توابع استان خوزستان دستگیر شد. او در روز دستگیری با خانواده خود تماس گرفت اما از آن پس خانواده او اطلاع جدیدی از وضعیت او ندارند.

دو زن دیگر از سوسنگرد، **زودیه عفرای** و **قیسیه عفرای** نیز در سی‌ام مهرماه به صورت جداگانه در خانه‌های خود بازداشت شده‌اند. فرزندان هر دو زن پیش‌تر در همان روز دستگیر شده بودند. هر دو زن یک هفته پس از دستگیری از طریق تلفن به بستگان خود خبر دادند که تحت بازداشت وزارت اطلاعات هستند. تاکنون بستگان آن‌ها خبر جدیدی دریافت نکرده‌اند.

محمد مؤمنی تیماس فعال جامعه مدنی نیز در تاریخ هشتم مهر ماه دستگیر شد. او به دادگاه انقلاب اهواز مراجعه کرده بود تا جویای سرنوشت دو فرزند خود شود که پیش از آن دستگیر شده بودند و همان‌جا دستگیر شد. خانواده محمد مؤمنی تیماس از آن زمان خبری از او ندارند.

پیشینه

عرب‌های اهوازی در ایران با تبعیض و محدودیت‌های خودسرانه در دسترسی به آموزش، اشتغال و مسکن مناسب و بهره‌مندی از حقوق فرهنگی و زبانی خود مواجه هستند. آن‌ها مکرراً به این موضوع که نمی‌توانند آزادانه و بدون تبعیض و مداخله، در عرصه‌های خصوصی و عمومی، به زبان خود سخن بگویند یا آن را آموزش و ترویج دهند، اعتراض داشته‌اند.

در سی و یکم شهریور ماه حمله مسلحانه‌ای به یک رژه نظامی در اهواز صورت گرفت که برای بزرگداشت سی و هشتمین سالگرد جنگ ایران و عراق ترتیب داده شده بود. مقامات ایرانی اعلام کردند که در جریان حمله چهار مرد مسلح که خود را به شکل اعضای سپاه و بسیج در آورده بودند توسط نیروهای امنیتی کشته شدند. در روزهای بعد، وزارت اطلاعات ایران اعلام کرد که ۲۲ مظنون را دستگیر است و پرس‌تی‌وی، یکی از شبکه‌های برون مرزی حکومت ایران، ویدئویی را نشان داد که در آن تعدادی از دستگیرشدگان با دستبند و چشمان بسته رو به دیوار ایستاده بودند.

تاکنون چندین گروه مسئولیت حمله‌ی اهواز را بر عهده گرفته‌اند از جمله «مقاومت ملی الاحواز»، که خود را به عنوان نهادی چتری و متشکل از چندین گروه جدایی‌طلب اهوازی، معرفی می‌کند و همچنین گروه مسلحی که خود را «داعش» می‌نامد.